

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky

Změna zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)

zákon č. 286/2009, kterým se mění zákon č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučního řádu)

Čl. 1

Doplňuje se nový § 29 odst. 1

vkládá se tento text:

§ 29 odst. 1 „Exekutor je vyloučen z provedení exekuce, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. **Exekutor je též vyloučen z provedení exekuce, jednal-li v rozporu s ustanovením § 47 odst. 1 věta třetí a § 66 odst. 5.**“

Čl. 2

Doplňuje se nový § 29 odst. 5

vkládá se tento text:

§ 29 odst. 5 „Účastník je povinen námitku podjatosti exekutora uplatnit nejpozději do **15 dnů** ode dne, kdy exekuční soud pověřil exekutora provedením exekuce; nevěděl-li v této době o pověření exekutora k provedení exekuce, důvodu vyloučení nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do **15 dnů** poté, co se o něm dozvěděl. Později může námitku podjatosti účastník uplatnit jen tehdy, jestliže nebyl exekutorem poučen o svém právu vyjádřit se k osobě exekutora. Námitky povinného k osobě exekutora nemají odkladný účinek.“

Čl. 3

Doplňuje se nový § 29 odst. 6

vkládá se tento text:

§ 29 odst. 6 „**Účastník uplatní námitku podle odst. 5 i v případě, kdy exekutor nepostupoval podle § 47 odst. 1 věta třetí, a to nejpozději ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení exekučního příkazu, který obsahuje některý ze způsobů provedení exekuce uvedených v tomto zákoně. Námitku také účastník uplatní, porušil-li exekutor povinnost podle § 66 odst. 5.**“

Čl. 4

Doplňuje se nový § 29 odst. 7

vkládá se tento text:

§ 29 odst. 7 „**Námitka podaná podle odst. 6 musí obsahovat označení exekutora a uvedení okolností, které zakládají důvod pochybnosti o jeho postupu, popřípadě údaj, kdy se o tomto důvodu účastník uplatňující námitku dozvěděl a jakými důkazy mohou být jeho tvrzení prokázána.**“

Čl. 5

Doplňuje se nový § 29 odst. 9

vkládá se tento text:

§ 29 odst. 9 „**K rozhodnutí o námitce podjatosti a o námitce podle odst. 6 předloží exekutor bez odkladu věc exekučnímu soudu; v řízení může zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu. To neplatí, byla-li námitka uplatněna nejpozději v den skončení exekučního řízení či jeho zastavení, nebo tehdy, uplatnil-li účastník v námitce stejné okolnosti, o nichž bylo exekučním soudem již rozhodnuto, nebo je-li námitka zjevně opožděná**

Čl. 6

§ 29 se doplní o odst. 6 a 7 a dosavadní odst. 6, 7, 8, 9, 10, 11 se přečísľují na odst. 8, 9, 10, 11, 12, 13

Čl. 7

Doplňuje se nový § 34 odst. 1

vkládá se tento text:

§ 34 odst. 1 **V případě, že výzva k dobrovolnému splnění povinnosti podle ustanovení § 38 odst. 3 byla neúčinná, musí exekutor požádat o součinnost třetí osoby podle [§ 33 a ty jsou povinny ji poskytnout bezplatně, doloží-li exekutor své pověření k provedení exekuce, a jen v souvislosti s jejím prováděním; je povinen dokládat způsob provedení exekuce. Způsobí-li škodu nesplněním této povinnosti exekutor, odpovídá oprávněnému a povinnému za škodu, která tím oprávněnému a povinnému vznikla; případná odpovědnost této osoby podle zvláštních předpisů tím není dotčena¹.](#)**

Čl. 8

Doplňuje se nový § 34 odst. 4

vkládá se tento text:

§ 34 odst. 4 „**Nesplnění povinnosti uvedené v odstavci 1 zakládá kárnou odpovědnost exekutora podle § 116 odst. 2 písm. a), která porušením této povinnosti vznikla.**

Čl. 9

v § 34 vzniká nový odst. 4

¹ § 4 zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem

Čl. 10

Doplňuje se nový § 38 odst. 1

vkládá se tento text:

§ 38 odst. 1 „V návrhu na nařízení exekuce musí být označen exekutor, který má být pověřen provedením exekuce, s uvedením jeho sídla. Z návrhu musí být dále patrné, kdo ho činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsán a datován. Kromě toho musí návrh na nařízení exekuce obsahovat jméno, příjmení, **rodná čísla** a bydliště účastníků nebo obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, přesné označení exekučního titulu, uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena, a údaj o tom, zda, popřípadě v jakém rozsahu povinný vymáhanou povinnost splnil, popřípadě označení důkazů, kterých se oprávněný dovolává.“

Čl. 11

Doplňuje se nový § 38 odst. 3

vkládá se tento text:

§ 38 odst. 3 „**K návrhu na provedení exekuce je oprávněný povinen připojit originál nebo úředně ověřenou kopii dokladu prokazující, že povinný byl oprávněným vyzván k dobrovolnému plnění.**

Čl. 12

V § 38 vzniká nový odst. 3.

Čl. 13

Doplňuje se nový § 39 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 39 odst. 2 „Není-li v určené lhůtě návrh řádně opraven nebo doplněn a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, není-li přiložen exekuční titul **nebo doklad prokazující, že povinný byl oprávněným vyzván k dobrovolnému plnění podle § 38 odst. 3**, soud sám nebo na návrh exekutora exekuční řízení zastaví. O těchto následcích musí být oprávněný poučen.“

Čl. 14

Doplňuje se nový § 44 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 44 odst. 2 „V žádosti exekutora o pověření provedením exekuce musí být označen exekutor, který má být pověřen provedením exekuce, s uvedením jeho sídla. Žádost musí být datována a musí dále obsahovat jméno, příjmení, **rodné číslo** a bydliště účastníků nebo obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, přesné označení exekučního titulu, datum jeho vykonatelnosti a uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena. Společně se žádostí exekutor soudu zašle návrh oprávněného na nařízení exekuce a všechny listiny, které k návrhu připojil. Žádost musí být podána na elektronickém formuláři a všechny listiny, které se soudu zasílají společně s ní, musí být zaslány v elektronické podobě; není-li to technicky možné, mohou být žádost i listiny zaslány v listinné podobě.“

Čl. 15

Doplňuje se nový § 44 odst. 5

vkládá se tento text:

§ 44 odst. 5 „Usnesení se doručí oprávněnému a povinnému do vlastních rukou. Povinnému se doručí **nejpozději** společně s návrhem na nařízení exekuce.“

Čl. 16

Doplňuje se nový § 44 odst. 6 písm. g)

vkládá se tento text:

§ 44 odst. 6 písm. g) „**poučení podle odstavce 7, 8, § 29 odst. 5, 6, § 44a odst. 1 § 47 odst. 2, § 46 odst. 5, § 54 a § 55.**“

Čl. 17

Doplňuje se nový § 44 odst. 8

vkládá se tento text:

§ 44 odst. 8 „**Oprávnění exekutora zjišťovat a zajišťovat majetek povinného nevznikne dříve než uplynutím lhůty podle odst. 7.**“

Čl. 18

Doplňuje se nový § 44 odst. 9

§ 44 odst. 9 „**Není-li dále tímto zákonem stanoveno jinak, bude exekuce nařízena ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odmítnutí dobrovolného splnění povinnosti, resp. odmítnutí námítky soudem. Exekutorem nařízená exekuce nesmí trvat déle než deset let.**“

Čl. 19

V § 44 vzniká nový odst. 8 a odst. 9.

Čl. 20

Doplňuje se nový § 44a odst. 2

vkládá se tento text:

§ 44a odst. 2 „Složí-li povinný u exekutora částku ve výši vymáhané pohledávky, nákladů exekuce a nákladů oprávněného, exekutor na návrh povinného zruší rozhodnutím zákaz podle odstavce 1 a podle § 47 odst. 6. Exekutor vydá rozhodnutí podle věty první do **8 dnů** ode dne, v němž mu byl doručen návrh povinného, a neprodleně ho zašle účastníkům řízení a dalším

osobám, jimž byly v rámci exekuce doručeny exekuční příkazy podle [§ 49 odst. 4](#). Proti tomuto rozhodnutí není opravný prostředek přípustný.

Čl. 21

Doplňuje se nový § 44a odst. 3

vkládá se tento text:

§ 44a odst. 3 „Na návrh povinného může exekutor rozhodnout o tom, že se zákaz podle [odstavce 1](#) a podle [§ 47 odst. 6](#) nevztahuje na majetek, který povinný uvedl v návrhu, jestliže povinný zároveň doloží, že jeho zbývající majetek zjevně a nepochybně postačuje k uhrazení vymáhané pohledávky včetně nákladů oprávněného a nákladů exekuce.

Čl. 22

Doplňuje se nový § 44a odst. 5

vkládá se tento text:

§ 44a odst. 5 „**Nepřesahuje-li povinný svými příjmy částky trojnásobku životního minima², může podat návrh na oddlužení³ po zaplacení původního dluhu včetně přiměřeného procenta z pokut a úroků. Původní dluh a poplatky by neměly přesáhnout více než o 30% z celkové částky.**“

Čl. 23

Doplňuje se nový § 44a odst. 6

vkládá se tento text:

§ 44a odst. 6 „**Jestliže insolvenční soud návrhu na oddlužení vyhoví, odpovídá exekutor povinnému za škodu, která mu tím vznikla; případná odpovědnost této osoby podle zvláštních předpisů tím není dotčena⁴.**“

Čl. 24

Doplňuje se nový § 45 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 45 odst. 2 „Nestanoví-li zákon jinak, **je místně příslušným exekučním soudem soud, v jehož obvodu má povinný adresu trvalého bydliště, je-li povinný fyzickou osobou⁵, jde-li**

2 § 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu

3 § 389 an. zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

4 § 4 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem

5 § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů

o cizince, pak adresa místa pobytu cizince na území České republiky⁶. Není-li žádná taková adresa vedena, je místně příslušným soudem okresní soud, v jehož obvodu má povinný faktické bydliště. Má-li povinný, který je fyzickou osobou, bydliště na více místech, případně nemá-li žádné bydliště je místě příslušným soud, v jehož obvodu se povinný zdržuje.

Čl. 25

Doplňuje se nový § 45 odst. 3

vkládá se tento text:

§ 45 odst. 3 „Je-li povinným právnická osoba, je místně příslušným exekuční soud, v jehož obvodu má povinný sídlo⁷. Nemá-li povinný, který je právnickou osobou sídlo v České republice, je místně příslušným soud, v jehož obvodu má povinný majetek, má-li majetek v obvodu více soudů, je příslušným soud, kterému byla jako prvnímu doručena žádost exekutora o udělení pověření.“

Čl. 26

V § 45 vzniká nový odstavec 3.

Čl. 27

doplňuje se nový § 46 odst.1

vkládá se tento text:

§ 46 odst. 1 „Pověřený exekutor postupuje při provádění exekuce rychle, účelně a **efektivně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem.“**

Čl. 28

doplňuje se nový § 46 odst. 5

vkládá se tento text:

§ 46 odst. 5 „Exekutor zašle povinnému společně s usnesením výzvu ke splnění vymáhané povinnosti, v níž vyčíslí vymáhaný nárok a zálohu na snížené náklady exekuce^{16b}) a náklady oprávněného. Zároveň povinného poučí, že splní-li ve lhůtě 15 dnů vymáhaný nárok a uhradí zálohu, vydá exekutor neprodleně příkaz k úhradě nákladů exekuce. Právní mocí příkazu k úhradě nákladů exekuce bude exekuce provedena. Splněním vymáhaného nároku a uhrazením zálohy zaniká zákaz podle [§ 44a odst. 1](#) a podle [§ 47 odst. 6](#) Jinak exekutor provede exekuci.

⁶ § 87 an. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

⁷ § 19c zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku

Čl. 29

Doplňuje se nový § 47 odst. 1

vkládá se tento text:

§ 47 odst. 1 „Exekutor poté, co mu bylo doručeno usnesení o nařízení exekuce, posoudí, jakým způsobem bude exekuce provedena, a vydá nebo zruší exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen. Exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených v tomto zákoně. Exekutorovi se **přikazuje** v exekučním příkazu zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepochopitelnosti výše závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění závazků povinného dosaženo.“

Čl. 30

Doplňuje se nový § 47 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 47 odst. 2 „**Nesplněním příkazu podle odst. 1 věta třetí, se postupuje podle § 29 odst. 1. O těchto následcích musí být oprávněný a povinný poučeni.**

Čl. 31

Doplňuje se nový § 47 odst. 3

vkládá se tento text:

§ 47 odst. 3 „**Exekutor je odvolán z výkonu exekutorské činnosti, porušuje-li opakovaně povinnost spočívající v příkazu zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepochopitelnosti výše závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění závazků povinného dosaženo.**“

Čl. 32

v § 47 vzniká nový odst. 2 a 3 a dosavadní odst. 2,3,4,5 se přečíslojí na odst. 4,5,6 a 7.

Čl. 33

Doplňuje se nový § 48 písm. e)

vkládá se tento text:

§ 48 písm. e) „ V písemném vyhotovení exekučního příkazu exekutor uvede

- a) exekuční soud,
- b) označení exekutora, který je pověřen provedením exekuce,
- c) exekuční titul a orgán, který jej vydal, nebo osobu, která jej vyhotovila,

d) označení účastníků,

e) rodná čísla

f) označení povinnosti, která má být exekucí vymožena,

g) způsob provedení exekuce,

h) označení osob, kterým se doručuje exekuční příkaz,

i) výrok, poučení o odvolání, den a místo jeho vydání a podpis exekutora.

Čl. 34

v § 48 se po vložení nového písmena e) se písmenka e, f, g, h přeměňují na f, g, h, i

Čl. 35

Doplňuje se nový § 50 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 50 odst. 2 „Považuje-li to exekutor za účelné, **musí** předvolat povinného a vyzvat ho k dobrovolnému splnění povinnosti, kterou mu ukládá exekuční titul, a k prohlášení o majetku povinného. **Lhůta k předvolání nesmí být kratší než 15 dnů.**“

Čl. 36

Doplňuje se nový § 50 odst. 3

vkládá se tento text:

§ 50 odst. 3 „**Předvolání musí být učiněno písemně. Předvolání se předvolanému doručuje do vlastních rukou.**“

Čl. 37

Doplňuje se nový § 50 odst. 4

vkládá se tento text:

§ 50 odst. 4 „**Je-li to vhodné a účelné, je exekutor povinen umožnit dlužníkovi na jeho žádost uzavřít dohodu o plnění ve splátkách. Výše splátek nesmí být nepřiměřená výši dluhu a také možnostem a schopnostem dlužníka.**“

Čl. 38

Doplňuje se nový § 50 odst. 5

vkládá se tento text:

§ 50 odst. 5 „**Dohoda musí být písemná a musí obsahovat označení účastníků dohody a výši splátek nebo způsob jejich určení. Takto mezi účastníky uzavřená dohoda má účinky odkladu exekuce.**

Čl. 39

V § 50 vzniká nový odst. 3,4 a5 a dosavadní odst. 3 se přečísluje na odst. 6

Čl. 40

Doplnuje se nový § 52 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 52 odst. 2 „ Exekutor **je oprávněn vykonávat** všechny úkony, které občanský soudní řád a další právní předpisy jinak svěřují při provedení výkonu rozhodnutí soudu, soudci, vykonavateli nebo jinému zaměstnanci soudu, **není-li v tomto zákoně uvedeno jinak.**“

Čl. 41

Doplnuje se nový § 54 odst. 5

vkládá se tento text:

§ 54 odst. 5 „Je-li u exekutora složena jistota ve výši vymáhané pohledávky, nákladů oprávněného a nákladů exekuce, exekutor nebo exekuční soud na návrh povinného odloží provedení exekuce do právní moci rozhodnutí o návrhu na zastavení exekuce podaném povinným a rozhodne o tom, že povinný není vázán zákazem uvedeným v [§ 44a odst. 1](#) a v [§ 47 odst. 6](#) ode dne vydání rozhodnutí o odkladu. Nedojde-li k zastavení exekuce, použije se jistota na úhradu vymáhané pohledávky, nákladů oprávněného a nákladů exekuce; jinak se vrátí složiteli jistoty.

Čl. 42

Doplnuje se nový § 54 odst. 7

vkládá se tento text:

§ 54 odst. 7 „Nevyhoví-li exekutor návrhu na odklad exekuce do **8 dnů**, postoupí jej společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu, který o něm rozhodne bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů.“

Čl. 43

doplňuje se nový § 55 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 55 odst. 2 „Podá-li účastník návrh na zastavení exekuce, exekutor do 15 dnů od doručení návrhu vyzve další účastníky exekuce, aby se vyjádřili, zda s návrhem souhlasí, a aby se v

případě, kdy nesouhlasí s tvrzeními obsaženými v návrhu na zastavení, vyjádřili k návrhu a předložili listiny k prokázání svých tvrzení. Jestliže všichni účastníci se zastavením exekuce souhlasí, exekutor vyhoví návrhu na zastavení exekuce do 30 dnů od doručení souhlasného vyjádření. Nevyhoví-li exekutor návrhu na zastavení exekuce, postoupí jej společně s exekučním spisem v uvedené lhůtě k rozhodnutí exekučnímu soudu.“

Čl. 44

Doplňuje se nový § 55 odst. 4

vkládá se tento text:

§ 55 odst. 4 „Zastavit exekuci podle občanského soudního řádu⁸ bez souhlasu oprávněného je exekutor oprávněn, uplynulo-li od podání návrhu na nařízení exekuce alespoň 1 rok a povinnému se nepodařilo doručit usnesení o nařízení exekuce na známou adresu, jeho pobyt není znám a lze předpokládat, že exekuci nebude vyhověno. O zastavení exekuce musí být oprávněný bez zbytečného odkladu vyrozuměn.“

Čl. 45

Doplňuje se nový § 55 odst. 5

vkládá se tento text § 55 odst. 5:

§ 55 odst. 5 „Pominou-li důvody uvedené v odst. 4 před uplynutím promlčecí lhůty, může oprávněný opětovně podat návrh na nařízení exekuce témuž exekutorovi.“

Čl. 46

V § 55 vzniká nový odst. 4,5 a dosavadní se odst. 4, 5 přečíslojí na odst. 6, 7.

Čl. 47

Doplňuje se nový § 55b odst. 1

vkládá se nový § 55b odst. 1

§ 55b odst. 1 „Při rozhodování postupuje exekutor obdobně podle občanského soudního řádu. Exekutor při rozhodování činí úkony, které v řízení o výkonu rozhodnutí přísluší soudu prvního stupně, není-li v tomto zákoně uvedeno jinak.“

Čl. 48

Doplňuje se nový § 58 odst. 1

vkládá se tento text:

§ 58 odst. 1 „(1) Provedením exekuce se rozumí příkaz exekutorovi provést exekuci jen způsoby uvedenými v tomto zákoně. Zajistit majetek k provedení exekuce lze nejvýše v rozsahu bezpečně postačujícím k uhrazení vymáhané pohledávky, jejího příslušenství včetně příslušenství, které se pravděpodobně stane splatným po dobu trvání exekuce,

⁸ § 268 odst. 1 písm. e) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu

pravděpodobných nákladů oprávněného a pravděpodobných nákladů exekuce, **a to pouze z majetku patřícího výlučně do vlastnictví povinného.**

Čl. 49

Doplňuje se nový § 66 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 66 odst. 2 „K provedení exekuce prodejem movitých věcí může exekutor přistoupit, jen jestliže je dostatečně prokázáno, že movitá věc je ve vlastnictví povinného. Není-li vlastnické právo doloženo nebo je-li zde důvodná pochybnost, je povinností toho, na jehož žádost byla movitá věc postižena exekucí, toto vlastnické právo prokázat.“

Čl. 50

Doplňuje se nový § 66 odst. 3

vkládá se tento text:

§ 66 odst. 3 „Neprokáže-li se vlastnictví movité věci, nesmí exekutor přistoupit k provedení exekuce prodejem movité věci.“

Čl. 51

Doplňuje se nový § 66 odst. 4

vkládá se tento text:

§ 66 odst. 4 „Porušením povinnosti podle předchozího odstavce zakládá kárnou odpovědnost exekutora a odpovědnost za škodu, která porušením této povinnosti vznikla.“

Čl. 52

Doplňuje se nový § 66 odst. 5

vkládá se tento text:

§ 66 odst. 5 „Je-li to pro provedení exekuce prodejem nemovitostí účelné a má-li být exekutorem nařízena exekuce prodejem nemovitosti, exekutor před jejím nařízením umožní povinnému prodej nemovitosti za tržní cenu. Z výtěžku prodeje oprávněný uspokojí věřitele až do výše pohledávky včetně jejího příslušenství, náklady oprávněného a náklady exekuce.“

Čl. 53

Doplňuje se nový § 66 odst. 6

vkládá se tento text:

§ 66 odst. 6 „Lhůta k prodeji nemovitosti nesmí být kratší než 3 měsíce a delší než 6 měsíců.“

Čl. 54

Doplňuje se nový § 66 odst. 7

vkládá se tento text:

§ 66 odst. 7 „Nesplněním příkazu podle odst. 5 se postupuje podle § 29. O těchto následcích musí být oprávněný a povinný poučen.“

Čl. 55

Doplňuje se nový § 66 odst. 8

vkládá se tento text:

§ 66 odst. 8 „Nedojde-li k provedení exekuce prodejem nemovitosti povinným, může exekutor přistoupit, jen jestliže bude listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře doloženo, že nemovitost je ve vlastnictví povinného.“

Čl. 56

V § 66 vzniká nový odst. 4, 5, 6 a 7 a dosavadní odst. 2, 3, 4, 5, 6, 7 se přečíslovají na odst. 8, 9, 10, 11, 12, 13

Čl. 57

Doplňuje se nový § 68 odst. 5

vkládá se tento text:

§ 68 odst. 5 „Nerozhodne-li exekutor ve lhůtě uvedené v odst. 2 věta první je navrhovatel, jemuž svědčí právo k věci, které nepřipouští exekuci oprávněn podat stížnost orgánu Komory, a to nejpozději ve lhůtě 15 dnů.“

Čl. 58

Doplňuje se nový § 68 odst. 6

vkládá se tento text:

§ 68 odst. 6 „Orgán Komory o podané stížnosti rozhodne do 30 dnů od jejího doručení.“

Čl. 59

Doplňuje se nový § 68 odst. 7

vkládá se tento text:

§ 68 odst. 7 „Dojde-li orgán Komory k závěru, že exekutor nesplnil svou povinnost podle odstavce 2, uloží exekutorovi pořádkovou pokutu v kárném řízení podle hlavy X zákona⁹.

⁹ § 53 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu

Čl. 60

V § 68 vznikají nové odst. 5, 6 a 7

Čl. 61

Doplňuje se nový § 87 odst. 1

vkládá se tento text:

§ 87 odst. 1 „Náklady exekuce jsou odměna exekutora, náhrada paušálních výdajů včetně poštovního, náhrada jen účelně vynaložených hotových výdajů a případně náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, kterou zavinil povinný, odměna a náhrada nákladů správce podniku, a je -li exekutor nebo správce podniku plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná zaplacená daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu (20), (dále jen náklady exekuce).“

Čl. 62

doplňuje se nový § 87 odst. 5

vkládá se tento text:

v § 87 odst. 5 „Je-li vůči povinnému vedeno více exekucí, rozhodne obecný soud povinného a to i bez návrhu o sloučení exekučních řízení, o tom, kdo bude exekutorem po sloučení jednotlivých věcí. Součástí rozhodnutí o sloučení věcí je vždy i rozhodnutí o nákladech vzniklých do vydání takového rozhodnutí.“

Čl. 63

V § 87 vzniká nový odst. 5.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

Čl. 1

Doplňuje se nový § 268 odst. 1 písm. e)

vkládá se tento text:

§ 268 odst. 1 písm. e) „se povinnému nepodařilo doručit usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí na známou adresu nebo je-li neznámého pobytu, a to po uplynutí alespoň jednoho roku po nařízení výkonu rozhodnutí“

Čl. 2

Doplňuje se nový § 85 odst. 1

vkládá se tento text:

§ 85 odst. 1: „Nestanoví-li zákon jinak, je místně příslušným exekučním soudem soud, v jehož obvodu má povinný adresu trvalého bydliště, je-li povinný fyzickou osobou¹⁰, jde-li o cizince, pak adresa místa pobytu cizince na území České republiky¹¹. Není-li žádná taková adresa vedena, je místně příslušným soudem okresní soud, v jehož obvodu má povinný faktické bydliště. Má-li povinný, který je fyzickou osobou, bydliště na více místech, případně nemá-li žádné bydliště je místně příslušným soud, v jehož obvodu se povinný zdržuje.“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Čl. 1

Doplňuje se nový § 391 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 391 odst. 2 „Není-li dlužník v pracovním nebo jiném poměru, uvede v návrhu jiný zdroj příjmu a jeho výši za poslední tři roky.“

Čl. 2

Doplňuje se nový § 393 odst. 4

vkládá se tento text:

§ 393 odst. 4 „Rozhodnutí podle odstavce 3 doručí insolvenční soud dlužníku, předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci, věřitelskému výboru, je-li proti dlužníkovi vedena exekuce, pak i exekutorovi a osobě, která návrh na povolení oddlužení podala; odvolání proti němu může podat jen osoba, která návrh na povolení oddlužení podala.

Čl. 3

Doplňuje se nový § 394 odst. 2

vkládá se tento text:

§ 394 odst. 2 „Zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, které se doručuje osobě, která návrh podala, dlužníku, insolvenčnímu správci, věřitelskému výboru a je-li proti dlužníkovi vedena exekuce, pak i exekutorovi; odvolání proti němu není přípustné.

Čl. 4

Doplňuje se nový § 395 odst. 4

10 § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů

11 § 87 an. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

vkládá se tento text:

§ 395 odst. 4 „Rozhodnutí o zamítnutí návrhu na povolení oddlužení se doručuje dlužníku, osobě, která návrh podala, insolvenčnímu správci, věřitelskému výboru **a je-li proti dlužníkovi vedena exekuce, pak i exekutorovi**. Odvolání proti němu může podat pouze osoba, která návrh podala.

Čl. 5

Doplňuje se nový § 397 odst. 1

vkládá se tento text:

§ 397 odst. 1 „Nedojde-li ke zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení ani k jeho odmítnutí nebo zamítnutí, insolvenční soud oddlužení povolí. Rozhodnutí o povolení oddlužení se doručuje dlužníku, insolvenčnímu správci, věřitelskému výboru **a je-li proti dlužníkovi vedena exekuce, pak i exekutorovi**. Odvolání proti němu není přípustné.

Návrh směřuje do hospodárnosti řízení.

ČÁST DRUHÁ:

Novela občanského soudního řádu.

Jde o provedení vyvolaných změn do novely občanského soudního řádu.

ČÁST TŘETÍ:

Novela zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

Jde o provedení vyvolaných změn do novely zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

ČÁST ČTVRTÁ:

účinnost zákona se navrhuje k 30.6.2012

K návrhu zákona je přiložena možná změna prováděcího předpisu.

Příloha č. 1

Návrh změny podzákoné normy:

Změna vyhlášky Ministerstva spravedlnosti České republiky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuce a další činnosti

Čl. 1

Doplňuje se nový § 4

vkládá se tento text:

§ 4 „**Exekutor před provedením exekuce požádá** třetí osoby o poskytnutí součinnosti při jejím provádění, **v případě, byla-li výzva podle § 38 odst. 3 neúčinná, tento požadavek osvědčuje tak**, že těmto osobám zašle usnesení soudu o nařízení exekuce, které obsahuje jeho

pověření k provedení exekuce. Exekutor je oprávněn požadovat tuto součinnost třetích osob i opakovaně.“

Čl. 2

Doplňuje se nový § 5 odst. 1 písm. c)

vkládá se tento text:

§ 5 odst. 1 písm. c) „považuje-li to za účelné, **musí předvolat** povinného a vyzvat ho k dobrovolnému splnění povinnosti, kterou mu ukládá exekuční titul, a k prohlášení o majetku.“

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBEČNÁ ČÁST

Novela zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) přijata jako zákon č. 286/2009, kterým se mění zákon č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

1) Nástin vývoje právní úpravy po roce 1989

Je zřejmé, že exekuce jako taková není novodobou záležitostí, neboť naše lidstvo provází již po staletí. Z historického hlediska počátky sahají až do Starověkého Říma, kde dlužník byl vydán svému věřiteli v případě nezaplacení svého dluhu a mohl být prodán do otroctví nebo být zabit. V počátcích tedy dlužník neručil za své dluhy svým majetkem, ale svým životem. Tyto doby jsou již dávno minulostí.

Poohlédneme-li se k razantnějším změnám přizpůsobených novým poměrům a potřebám právního státu a zásadám demokratické společnosti, k nimž došlo po roce 1989, byla jednou z novel uskutečněných v této době novela zákona č. 30/2000 Sb., jež do vykonávacího řízení zavedla možnost využít nového institutu prohlášením o majetku povinného před nařízením exekuce. Tento institut je významným pro právní sféru povinného ohledně jeho možnosti nakládání s majetkem. Dále umožnila využít exekuci prodejem podniku a prodejem zástavy jako dalším ze způsobů provedení exekuce. Další novelou vytvářející dvojkolejnost státního donucení je novela zákona č. 120/2001 Sb. Tento zákon ponechal v platnosti úpravu stanovenou občanským soudním řádem prováděnou výhradně soudy, současně zavedl nový institut soukromého exekutora, jako samostatného podnikatele podléhajícího dozoru soudů, Ministerstva spravedlnosti a Exekutorské komory České republiky jako orgánu samosprávy soudních exekutorů. Tyto změny byly odůvodněny v důsledku stávajících změn ve společenském systému, které se nežádoucím způsobem projeví na neefektivnosti soudů.

V neposlední řadě je třeba zmínit novelu exekučního řádu provedenou zákonem č. 347/2007 Sb. označovanou jako „malá novela“. Touto novelou byl vytvořen nový institut vykonavatele exekutora obdobný institutu soudního vykonavatele. Novela zejména směřovala k optimalizování a posílení dohledových oprávnění a povinností Ministerstva spravedlnosti a Exekutorské komory nad činností exekutorů prostřednictvím státní správy. Úkolem této tzv. „malé novely“ v zásadě bylo vytvořit požadované právní prostředí pro postupné posílení pravomocí soudních exekutorů, k jehož vyvrcholení došlo novelou exekučního řádu č. 286/2009 Sb., odbornou literaturou označovanou jako „novela střednědobá“, která podstatným způsobem změnila exekuční řád v mnoha oblastech. Tato novela zajistila přenesení značné části pravomocí soudu prvního stupně na soudní exekutory, současně upravila postavení soudního exekutora jako podnikatele a nikoliv jako státního orgánu. Exekuční řád byl novelizován celkem 28krát, přesto se nepodařilo dosáhnout takových změn, které by v praxi zajišťovaly přesný a cílený záměr zákonodárců.

2) Zhodnocení platného právního stavu

Současná právní úprava, jak je již výše uvedeno, nejen že učinila soudní exekutory více na soudu nezávislémi posílením jejich pravomocí v rozhodovací činnosti zejména v rozhodování o odkladu exekuce, jejím zastavení nebo o rozhodování o rozvrhu při dražbě, ale soudní exekutor také získal postavení organizační složky státu pro účely získávání dálkového přístupu k počítačovým souborům.

V zásadě se dá říci, že exekuční řízení vedené soudním exekutorem získává značnou podobu samostatného postavení stejně jako u výkonu rozhodnutí soudem, s cílem zefektivnění a zrychlení vymáhání pohledávek. Otázkou zůstává, zda takto cílené zvyšování pravomocí exekutorů je pro zefektivnění a zrychlení vymáhání pohledávek dostatečné.

Zadluženost českého národa je v současné době více než alarmující. Podle statistik uvedených Exekutorskou komorou České republiky vyplývá, že jen za rok 2009 bylo nařízeno 760 923 exekucí, v roce 2010 701 900 exekucí. Vezmeme-li v úvahu, že ke dni 1.1.2011, resp. 31.12.2010 měla Česká republika celkem 10 532 770 obyvatel, z nichž přibližně 4% populace ČR tvoří cizinci s trvalým povolením k pobytu, což představuje asi 425 301 cizinců, je zřejmé, že exekuce se stává jednou z nejbolestivějších míst naší republiky a obyvatel vůbec.

Současné právní úpravě lze vytknout, že schvaluje, ne-li umožňuje, aby dluh povinného narůstal až nepřiměřeně k výši dluhu a tím se dluh stával de facto nevymahatelným. Dále právní úprava umožňuje, aby soudní exekutor měl s pouhou domněnkou možnost docílit zabavování movitých věcí, či aby bez soudního povolení vstupoval do jakýchkoli nemovitých prostor, a to i bez asistence Policie České republiky nebo jiného státního orgánu (obce atd.), přičemž sami za takovéto úkony nenesou žádnou odpovědnost. Stejně tak možnost zabavovat majetek všude tam, kde se dlužník objeví, bez ohledu na to, zda tyto movité věci jsou skutečně v jeho vlastnictví či nikoli. Neexistuje právo, které by umožňovalo zabavovat majetek kohokoli jiného než dlužníka samotného, resp. vlastníka. A přesto k tomu velice často dochází. Nařídít zabavení majetku, o němž nebylo prokázáno, že je ve vlastnictví dlužníka, není ani v pravomoci soudu, jak je tedy možné přehlížet takové jednání u soudních exekutorů? V souvislosti se zabavováním movitých věcí by bylo vhodné stanovit v případě pochybnosti o určení vlastnictví majetku dlužníka povinnost prokázat vlastnictví věci tomu, kdo tuto věc označí za věc postižitelnou exekucí (oprávněný, popřípadě exekutor). A až po prokázání vlastnictví bude možné věc postihnout exekucí. Podle současné právní úpravy je to postižený, kdo je povinen prokazovat vlastnictví majetku. To však není vždy možné, zvláště jedná-li se o věci movité.

Je potřeba, aby v české legislativě byla zajištěna určitá přiměřenost, zamezit tomu, aby exekutorské úřady v rámci exekuční činnosti svými vysokými náklady dosahovaly mnohonásobných zisků, zatímco dlužník po jejich vymáhajícím aktu je častokrát vystaven několikanásobnému dluhu, než skutečný dluh činí a splacením veškerých poplatků, smluvních pokut, úroků se mnohdy dostává do složité životní situace, která zpravidla sebou nese pouze negativní důsledky.

Závěrem lze uvést, že exekuční řízení je v současné době v zásadě formováno do procesu odlišného od výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu tím způsobem, že exekutoři nejsou za jejich úkony a postupy jim přiznávané soudy v rámci exekučního řízení individuálně odpovědnými. **Toto formální posvěcení při provádění jejich činnosti zbytečně zatěžuje stát, co do odpovědnosti za škodu jimi způsobenou.**

3) Hlavní zásady

Z výše uvedeného vyplývá a je zcela nepochybné, že v posledních letech je především snahou zákonodárců modernizovat exekuční řízení podle potřeb současné společnosti, ale také se neustále posilují pravomoci exekutorů a tím se komplikuje i jejich zainteresovanost ve výsledku řízení. Není se třeba dále rozepisovat o tom, že předcházející novely směřovaly k určitým konkrétním cílům, jako je např. odbřemenění soudů od nadměrné zátěže nápadů či zajištění efektivity a zprůhlednění činnosti soudních exekutorů za stanovení nových pravidel pro řízení ve věcech kárné odpovědnosti soudních exekutorů a jejich zaměstnanců. V praxi to má však výsledek zcela odlišný od původní koncepce, na níž byla právní úprava postavena.

Důvody, pro které je nutné provést novelu zákona, lze shrnout tak, že současná právní úprava namísto toho, aby posilovala šance na spravedlivé vymožení dluhu a s tím spojené zachování lidské důstojnosti dlužníka, naopak posiluje právní postavení exekutorů při výkonu exekutorské činnosti a tím současně zcela snižuje právní jistoty subjektů práva.

Náplní tohoto návrhu není vytrhnout exekutora z jeho nezávislosti, neboť především ta je základním předpokladem jeho nestrannosti při výkonu exekuční činnosti. Ani exekutora omezit v nárocích na jeho odměny i náhrady dalších nákladů jemu vzniklých, jelikož i takový postup by se vymykal principu, na němž byl exekuční řád postaven. Náplní tohoto návrhu je především zvýšit efektivitu exekučního řízení tak, aby případná hmotná zainteresovanost soudního exekutora nezpůsobovala tendenci překračovat zákonná oprávnění a zasahovat i do ústavně zakotvených práv nebo dokonce svobod zejména povinného subjektu, avšak také třetích osob. Není možné, aby v právním státě bylo jakékoli řízení v rozporu se základními zásadami a pravidly současného evropského práva. Vezmeme-li v úvahu, že soudní exekuce je v současných společenských poměrech nejmladším a nejvíce „poplatným“ typem exekučního řízení použitelných na všechny druhy exekučních titulů, a to jak na peněžité, tak nepeněžité plnění, tak jako takové má i své specifické vlastnosti, jenž toto řízení charakterizují a odlišují od jiných. Jednou z těchto zásad je zásada obrany a ochrany povinného subjektu zaručená exekučním řádem v možnosti nařízení pouze takového způsobu exekucí upravených zákonem a pouze v takovém rozsahu, který postačuje k vymožení předmětné pohledávky. Přičemž předmětem exekuce není osoba dlužníka, ale jeho majetek. Další specifikum tohoto řízení nalezneme v zásadě ochrany práv třetích osob a to formou excidační (vylučovací) žaloby, v případě byl-li jim zabrán majetek nepatřící do majetku povinného. Do exekučního řízení se prolínají mimo jiné i další zásady, jako je zásada dispoziční, zásada oficiality, zásada proporcionality či zásada priority, ale také zásady přímo zakotvené v Listině základních práv a svobod, jako např. nedotknutelnost obydlí, in dubio pro reo a z něho vycházející zásada presumpce nevinny, apod. Kromě zásad prolínajících se exekučním řízením je soudní exekuce v průběhu exekuční činnosti dále regulována právními předpisy podléhajícími doзору soudu, Ministerstva spravedlnosti a komory. Soudní exekutoři disponují v rámci své činnosti veřejnoprávními oprávněními, stojí v čele veřejnoprávního orgánu, resp. exekučního úřadu a ze zákona jsou vybavení mocenskou autoritou a některými pravomocemi soudu. Přesto dochází k neustálému a neutěšujícímu se stavu při vymáhání práva, vedoucí nejen ke ztrátě důvěry v soudy, ale i základu právního státu vůbec a ve svém důsledku k hledání praktických možností, jak vymoci oprávněnou pohledávku jinak než zákonnou cestou. Exekuční řízení stále ve svém výsledku postrádá ingerenci soudu, v případě, že by ji stát pozbyl úplně, ztratil by tím nejen kontrolu nad činností exekutorů, ale mohlo by to mít i negativní dopad pro věřitele.

Hlavním cílem návrhu zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučního řádu) je tedy definitivní a spravedlivé vyřešení těchto otázek tak, aby ulehčovala životní situace nejen věřitelům a dlužníkům, ale také osobám jim blízkým, které dosavadní úpravou jsou v nemalé míře stejně tak postižitelní jako samotní dlužníci. Definitivnost je spatřována v přesně stanovených pravidlech postupu exekutora při výkonu rozhodnutí a uložení sankcí za porušování těchto rozhodnutí a pravidel postupu při jejich výkonu. Spravedlnost je navrhovateli zakotvena v základních principech, mezi nimiž je primárním cílem uspokojit věřitele, nikoli na úkor dlužníka, ale především v tom, co nejpřesněji stanovit kontrolovatelné právní mantinely pro vymáhání dlužné částky tak, aby byla poskytnuta dlužníkovi možnost uspokojit věřitele co nejefektivněji a současně jim byl umožněn návrat do legální ekonomiky státu.

V této souvislosti je namístě uložit exekutorům povinnost spolupracovat s dlužníkem na variantě splácení dluhu, v případě nepoškodí-li věřitele a bude pro dlužníka ekonomicky nejvýhodnější. Jedná se například o situaci, kdy si dlužník na svůj dům postižený exekucí najde kupce a výnosem z prodeje postoupí peněžní částky na účet věřitele až do výše dluhu. Důležité je také umožnit uzavřít dohodu o splátkách, resp. dohodu o plnění ve splátkách a to v reálné výši tak, aby jednotlivé splátky odpovídaly výši dluhu, ale také možnostem a schopnostem dlužníka. S tím, že sjednání splátek s exekutorem bude mít účinky odkladu exekuce. Efektivita exekučního řízení bude zajištěna právě vytvořením takových podmínek, které umožní dlužníkovi řádné splácení pohledávky. Cílem je zamezit tomu, aby byly nastavovány takové výše splátek, kdy není v schopnostech dlužníka takovýchto závazků dostát. Stejně tak je třeba zajistit součinnost exekutora a třetích osob, zvláště účast příslušníků Policie České republiky při výkonu exekuční činnosti, aby nedocházelo k samovolnému či násilnému vstupu exekutora do nemovitosti, která je ve vlastnictví dlužníka.

Dalším cílem tohoto návrhu je dát určitou naději pro sociálně nejslabší formou oddlužení. Tím vzniká zejména nutnost systémově vyřešit situaci desetitisíců lidí žijících ve skutečné sociální pasti. V rámci realizace tohoto cíle je potřeba pro nejchudší vytvořit možnost legálně vypořádat své závazky a začít nový život, a to formou osobního bankrotu, v dnešní době pro ně nedosažitelného pro nesplnění podmínek stálého zaměstnání a dostatečným příjmem k zajištění uhrazení alespoň poloviny dluhu.

Jedním z problémů současné situace je, že doposud nejsou sjednoceny poplatky, úroky z prodlení, smluvní pokuty, poplatky právního zastoupení a poplatky za exekutory. Tím se i relativně malá dlužná částka stává dlužnou částkou v řádu deseti, ba i statisíců. V zákoně by proto měla být stanovena povinnost redukovat dluhy a nejchudším umožnit oddlužení po zaplacení původního dluhu včetně přiměřeného procenta z pokut a úroků. S tím že původní dluh a poplatky by se neměly navýšit více než o několik desítek procent. Pro žádost takového oddlužení by neměla být podmínka trvalého zaměstnání. S tímto souvisí i stanovení povinnosti sjednocení dluhů stejného charakteru. V případech, kdy dlužník má více platebních povinností vůči jednomu věřiteli, aby se tyto povinnosti sečetly a platily se jen jedny poplatky exekutorovi, resp. právnímu zástupci. Není možné, byť i morální požadovat po dlužníkovi, aby v takovýchto případech hradil poplatky buďto témuž exekutorovi nebo právnímu zástupci či vícekrát. Takovéto případy často vedou dlužníka k dalším zcela nevhodným a nešťastným řešením dostávající dlužníka do dalších nekontrolovatelných situací, které mohou vyústit v další platební povinnost, kterou on pro předchozí platební povinnost není schopen dostát.

Zásadní chybou by bylo schválení novely zákona, která ještě rozšíří možnost exekucí na sociální dávky, neboť právě ten, jenž je pobírá, je nejsnadnějším terčem pro nebankovní instituce, zvláště proto, že sociální dávky jsou v zásadě celoživotním příjmem a tím se

příjemce těchto dávek může dostat do pozice doživotního dlužníka. Sociální dávky naopak jako celek nesmí být exekučitelné, i když zákon by však mohl stanovit výjimku a to v umožnění poměrných srážek, ale jen pro dluh obci nebo státu, ale nikomu dalšímu. Tímto zásahem by bylo možné postihnout ty, jež pobírají např. příspěvek na živobytí ze systému dávek pomoci v hmotné nouzi. Schválená novela by tedy nebyla cestou právě nejschůdnější, naopak by ti, jejichž dávky budou sníženy, hledaly zdroj příjmu jinými způsoby, jakožto dalšími půjčkami a v budoucnosti lze očekávat i navýšení kriminality. Cestu těm, kteří pobírají sociální dávky, jsou dlouhodobě nezaměstnaní, práci ztratili nebo nemají pracovní návyky, je třeba hledat i jinak, než neustálými sankcemi, odebíráním či snižováním jejich jediných jistot, ke skutečné změně je také potřeba změna myšlení, změna hodnot a následně vnitřní motivace z tohoto plynoucí.

Chceme-li, aby dlužníci řádně plnili své závazky, aby věřitelé vůči svým dlužníkům uplatňovali návrhy na nařízení exekuce pouze v případě, je-li jejich právo skutečně existující, je především také potřeba, aby i exekutor dbal pravidel a účelu exekučního řízení, jímž je vymožení pohledávky oprávněného, avšak za přísného respektování principu ochrany povinného a ochrany třetích osob. Tím je třeba zajistit možnost domáhat se ochrany těm, do jejichž práva bylo neoprávněně zasaženo. Na straně druhé je nutnost zajistit efektivní a účelnou kárnou odpovědnost soudních exekutorů, neboť i do budoucna lze očekávat snahu o navýšení pravomocí. Postavení exekutora může být v zásadě ovlivňováno i tím, že jejich počet je v České republice omezen, principem numerus clausus. V současné době je celkem 147 exekutorů, což je k počtu nařízených exekucí nesrovnatelné.

4) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s Ústavou a s ústavním pořádkem České republiky.

5) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti s akty práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a neodporuje relevantním aktům práva Evropské unie, tzn. že je s nimi slučitelná.

6) Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

Předkládaný návrh zákona nebude mít měřitelný hospodářský ani finanční dosah na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Dosah na podnikatelské prostředí České republiky bude mít pouze v rámci transparentnosti vztahů oprávněného a exekutora. Návrh právní úpravy nebude mít žádné sociální dopady ani dopady na životní prostředí.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučního řádu)

§ 29 odst. 1

Doplňuje se text o vyloučení exekutora z provedení exekuce, jestliže nesplní příkaz v exekučním příkazu zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění závazků povinného dosaženo, tak aby bylo dosaženo spravedlivé sankce za porušení této povinnosti.

§ 29 odst. 5

V návrhu ustanovení se prodlužuje lhůta z 5 dnů na 15 dnů a to za účelem sjednocení lhůt v exekučním řádu.

§ 29 odst. 6

Vedle uplatnění námítky podjatosti byly do návrhu vloženy nové důvody pro uplatnění námítky a to pro nesplnění příkazu exekutorem stanovit v exekučním příkazu nejvhodnější způsob provedení exekuce, kterou v případě porušení uplatňuje povinný, jako účastník řízení a pro nesplnění příkazu umožnit povinnému prodat svou nemovitost na trhu a z výtěžku prodeje uspokojit své pohledávky.

§ 29 odst. 7

V tomto ustanovení jsou vypsány náležitosti, které musí obsahovat podaná námítka v případě pochybnosti postupu exekutora v souvislosti s provedením exekuce tak, jak mu ukládá tento zákon.

§ 29 odst. 9

Do textu původního ustanovení se vkládá text odkazující se k podané námítce podle odstavce 6 tohoto paragrafu.

Původní text se zachovává, ale po vložení nového odstavce 6 a 7 se přečísľují odstavce 6,7,9, 9, 10, 11 na odstavce 8, 9, 10, 11, 12, 13

§ 34 odst. 1 a § 34 odst. 4

Návrh tohoto ustanovení je navrhovatelem směřován k zajištění a dodržování jedné ze základních svobod ústavně zakotvené v čl. 12 Listiny základních práv a svobod, neboť domovní svoboda, resp. nedotknutelnost obydlí je v současné době soudními exekutory nejporušovanějším ústavně zaručeným právem. Nálezem Ústavního soudu bylo stanoveno, že *k omezení osobní integrity a soukromí (tj. k prolomení respektu k nim) tak může ze strany veřejné moci dojít jen zcela výjimečně a jen tehdy, je-li to v demokratické společnosti nezbytné, a účelu sledovaného veřejným zájmem nelze dosáhnout jinak (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3038/07). V případě výkonu domovní prohlídky či prohlídky jiných prostor se jedná zejména o omezení základního práva osoby na nedotknutelnost jejího obydlí, kterou garantuje čl. 12 odst. 1 Listiny, podle něhož „Obydlí je nedotknutelné. Není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí.“. Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) v čl. 8 odst. 1 garantuje toto základní právo, když*

stanoví že: „Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.“, a stejně tak Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (dále jen „Pakt“) v čl. 17 garantuje jednotlivci toto základní právo chránící jej proti „svévolnému zasahování do soukromého života, do rodiny, domova nebo korespondence“. Zatímco čl. 8 odst. 1 Úmluvy garantuje respekt (ze strany veřejné moci) mimo jiné k soukromému a rodinnému životu a obydlí, tj. formuluje základní právo, resp. svobodu v jejich klasické, tj. negativní funkci, deklaruje čl. 12 odst. 1 Listiny nedotknutelnost obydlí, přičemž tato formulace je zcela zjevně otevřena jak k interpretaci negativního, tak pozitivního práva na ochranu nedotknutelnosti obydlí před jeho narušováním ze strany třetích osob.¹² Z nálezu Ústavního soudu je zřejmé, že neustálé porušování základní svobody nedotknutelnosti obydlí, kterého se soudními exekutory dostává, se co do souladnosti s ústavním právem zcela rozcházejí. Navrhovatel tímto zasahuje do neustálého porušování tohoto práva s cílem jeho definitivního vyřešení. Proto je navrhovateli předkládaná tato povinnost exekutora, aby do budoucna nedocházelo ke vstupu soudních exekutorů do nemovitostí dlužníka bez jakékoli asistence, resp. asistence Policie České republiky, která má zajistit soulad nařízené exekuce s jejím řádným provedením. V odstavci 1 tohoto ustanovení je v případě porušení exekutor odpovědný za škodu, jak oprávněnému, tak i povinnému, která jim tímto jeho pochybením byla způsobena, dále v odst. 4 je stanovena sankce v podobě kárné odpovědnosti exekutora.

§ 38 odst. 1

V návrhu na nařízení exekuce je pro dostatečnou a přesnou identifikaci povinného důležité uvést i jeho rodné číslo, aby nedošlo k záměně této osoby. Na tuto skutečnost musí reagovat i ustanovení § 44 odst. 2 a § 48 písm. e) exekučního řádu.

§ 38 odst. 3

V tomto ustanovení zákona vzniká nový odstavec, jenž upravuje povinnost oprávněného současně s podaným návrhem na nařízení exekuce prokázat, že povinný byl oprávněným vyzván k dobrovolnému plnění povinnosti. Tato úprava ještě známá v devadesátých letech minulého století zcela vymizela z legislativního prostředí, ačkoli jejím užíváním by bylo možné dosáhnout ke snížení počtu nařízených exekucí.

§ 39 odst. 2

Toto ustanovení upravuje následek v případech, kdy v určené lhůtě není návrh řádně opraven nebo doplněn, není-li přiložený exekuční titul a zejména nově upravuje i případ, kdy není přiložený doklad prokazující, že povinný byl oprávněným vyzván k dobrovolnému plnění.

§ 44 odst. 2

Pro zajištění dostatečné a přesné identifikace povinného je důležité uvést i jeho rodné číslo, aby nedošlo k záměně osoby povinného s jinou osobou. Tento návrh se dále promítá v ustanovení § 38 odst. 1 a § 48 písm. e).

§ 44 odst. 5

Tímto ustanovením byla upřesněna doba k doručení usnesení o nařízení exekuce soudem povinnému, a to nejpozději s návrhem na nařízení exekuce.

§ 44 odst. 6 písm. g)

V usnesení o nařízení exekuce je nutné poučení dle odstavce 7 o přípustnosti odvolání, a podle odst. 8, podle něhož je exekutor oprávněn zjišťovat a zajišťovat majetek povinného až

¹² www.nalus.usoud.cz, Nález ústavního soudu Pl. ÚS 3/09

uplynutím lhůty podle odst. 7. Povinného je také potřeba poučit podle § 29 odst. 5 dotýkající se možnosti uplatnění námitky podjatosti exekutora, ale také uplatnění námitky (podle odst. 6) v případě, kdy exekutor jedná v rozporu s ustanovení § 47 odst. 1 a § 66 odst. 5 a jejím uplatnění. Dále je nutné poučení uvedeného v § 44a odst. 1, podle něhož po doručení usnesení o nařízení exekuce nesmí povinný nakládat se svým majetkem včetně nemovitosti a majetku patřícího do společného jmění manželů. Tímto ustanovením je povinný poučen o zaslání usnesení výzvy ke splnění vymáhané povinnosti exekutorem, v níž vyčíslí vymáhaný nárok a zálohu na snížené náklady exekuce podle § 46 odst. 5. Povinný musí být dále poučen o možnostech odkladu a zastavení exekuce podle § 54 a § 55. Poučením podle § 34 se rozumí seznámit povinného o způsobu provedení exekuce v součinnosti s třetími osobami a následcích nesplnění této povinnosti.

§ 44 odst. 8

Návrh toho ustanovení zajišťuje určitý postup v provádění exekuce. V ustanovení § 44a odst. 1 je stanoveno, že povinný po doručení usnesení o nařízení exekuce nesmí nakládat se svým majetkem včetně nemovitosti a majetkem patřícího do společného jmění manželů. Toto ustanovení má zajistit, aby majetek, kterého povinný dosahoval před nařízením exekuce, dosahoval i v případě její realizace. V návaznosti na tuto úpravu tento zákon umožňuje tomu, jenž je označen jako povinný podat ve lhůtě 15 dnů odvolání proti tomuto usnesení. Na základě těchto skutečností je třeba zajistit, aby exekutor nezajišťoval, ale ani nezjišťoval majetek povinného, dokud neuplyne lhůta pro odvolání. Podá-li povinný odvolání a soud mu vyhoví, již zajištěné věci exekutorem musejí být vráceny.

§ 44 odst. 9

Ohraničení délky trvání exekuce je spatřována v možných následcích vymáhání povinností na povinném, jež by mohly mít dlouhodobější charakter, až celoživotní. Toto ustanovení se opírá o již jednou zmiňovaný cíl, jímž je primárně uspokojit věřitele, ale nikoli na úkor dlužníka. Tím, že je na někom vymáhaná pohledávka nemusí ve svém důsledku znamenat zničení jeho existence formou „doživotního trestu“.

§ 44a odst. 2 a odst. 3

V tomto ustanovení dochází k úpravě v textu uvedených paragrafů. V obou odstavcích je § 47 odst. 4 přepsán na § 47 odst. 6. Samostatně je v odst. 2 upravena lhůta pro vydání rozhodnutí exekutorem. Lhůta se prodlužuje ze 7 dnů na 8 dnů za účelem sjednocení lhůt v exekučním řádu. Současně s prodloužením lhůty se posiluje postavení exekutora.

§ 44a odst. 5

Toto ustanovení poskytuje možnost pro sociálně slabé občany, aby se oddlužili formou osobního bankrotu za předpokladu splacení původní dlužné částky. V případě oddlužení se postupuje podle zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolventního zákona). Oddlužení dlužníkovi umožní legálně vypořádat své závazky a začít nový život, aniž by došlo k jeho zruinování.

§ 44a odst. 6

V případě povolení osobního bankrotu dlužníka soudem je potřeba stanovit i odpovědnost, která mu tímto vznikla.

§ 45 odst. 2, odst. 3

V tomto ustanovení byla oddělena místní příslušnost fyzických a právnických osob do jednotlivých odstavců. V případě fyzických osob dochází ke sjednocení místní příslušnosti

exekučního řádu s občanským soudním řádem. Sjednocení místní příslušnosti vychází z praxe a snazší orientace napříč těmito řády.

§ 46 odst. 1

Do ustanovení se za slova „rychle a účelně“ vkládá slovo „efektivně“, neboť v tomto kontextu slov je navrhovatelé spatřována vyšší důslednost postupu soudního exekutora při provádění exekuce. Neboť právě v efektivnosti se shledává snaha „co nejmenšími zásahy dosáhnout nejlepších výsledků“.

§ 46 odst. 5

V tomto ustanovení dochází k úpravě v textu uvedeného paragrafu. V odstavci je § 47 odst. 4 přepsán na § 47 odst. 6

§ 47 odst. 1

Současnou platnou právní úpravou dosud stanovená „povinnost“ exekutora zvolit nejvhodnější způsob exekuce se nahrazuje „příkazem“, neboť tato zákonem stanovená povinnost nebyla pro exekutory dostatečně závazná a bez úpravy jakékoli sankce v případě jejího porušení.

§ 47 odst. 2, odst. 3

Vzhledem k tomu, že výběr nejvhodnějšího způsobu exekuce, která zajistí uspokojení oprávněného vymožením jeho pohledávky za co nejlepších podmínek pro povinného, může nejen zajistit exektivnost a rychlost exekučního řízení, ale současně tím zajistit životní úroveň povinného, je nezbytné stanovit sankce za porušení tohoto ustanovení, ale i stanovit odpovídající sankce za opakované porušování, a to odvoláním z výkonu exekutorské činnosti, jež se jeví takovému chování ze strany exekutora jako odpovídající.

§ 48 písm. e)

Pro zajištění dostatečné a přesné identifikace povinného je důležité uvést i jeho rodné číslo, aby nedošlo k záměně osoby povinného s jinou osobou. Tento návrh se dále promítá v ustanovení § 38 odst. 1 a § 44 odst. 2.

§ 50 odst. 2, odst. 3, odst. 4, odst. 5

V tomto ustanovení platná právní úprava poskytuje exekutorovi „možnost“, považuje-li to za účelné předvolat povinného a vyzvat ho k dobrovolnému splnění povinnosti. Pokud ale nastane situace, kdy dlužník je skutečně schopen plnit dobrovolně, ačkoli z jakéhokoli důvodu tak doposud neučinil, neboť důvody, pro které neplnil, mohou být různé, je s ohledem na nadcházející a zdlouhavé úkony vedoucí k uspokojení věřitele v exekučním řízení nevhodné v exekuci nepokračovat. Návrhem je toto ustanovení upraveno tak, shledá-li to exekutor za účelné, pak „musí“ vyzvat povinného k dobrovolnému splnění, které mu ukládá exekuční titul, aby tím bylo zaručeno včasné splnění pohledávky věřitele. Současně je s výzvou uvedenou v odstavci 3 stanovena povinnost, aby tak exekutor učinil písemně ve lhůtě, která nesmí být kratší než 15 dnů (odstavec 4) pro přiměřené zajištění formálnosti úkonu. Na toto ustanovení musí reagovat odstavec 5 tohoto ustanovení, v němž je nově stanovena povinnost exekutora, je-li to účelné a možné umožnit plnění ve splátkách. Nastane-li tato situace a dlužník plnit chce, ale pro nedostatek finančních prostředků toho není schopen dostat jednorázovým poskytnutím finančních prostředků. Návrh se v tomto případě opírá o možnost poskytnout povinnému splnit svou pohledávku formou pravidelných splátek. Ačkoli tato forma plnění se zdá být dlouhodobějšího charakteru, efektivně dochází ke splnění pohledávky, k postupnému uspokojování věřitele a dlužník je vedle této platební povinnosti schopen dále hodnotně a důstojně žít.

§ 52 odst. 2

V tomto paragrafu byla upravena pravomoc soudních exekutorů vystupujících jako soukromí podnikatelé. Oprávnění soudního exekutora vykonávat všechny úkony, které občanský soudní řád a další předpisy jinak svěřují při výkonu rozhodnutí soudu, zůstává zachována, ale pouze v případech, kde tak výslovně stanoví zákon. Na tento paragraf musí reagovat i ustanovení § 55b odst. 1.

§ 54 odst. 5

V tomto ustanovení dochází k úpravě v textu uvedeného paragrafu. V odstavcích je § 47 odst. 4 přepsán na § 47 odst. 6

§ 54 odst. 7

Lhůta uvedená v tomto ustanovení se prodlužuje ze 7 dnů na 8 dnů za účelem sjednocení lhůt v exekučním řádu.

§ 55 odst. 2

Současná právní úprava stanoví: „Jestliže všichni účastníci se zastavením exekuce souhlasí, exekutor vyhoví návrhu na zastavení exekuce“. Ustanovení tedy vyžaduje „souhlas všech“ účastníků, současně ale tento souhlas „všech účastníků“ spojuje s „marným uplynutím lhůty“. Marné uplynutí lhůty ale nelze stavět na roveň souhlasného vyjádření, z tohoto důvodu bylo z tohoto ustanovení vypuštěno spojení „...marného uplynutí lhůty k vyjádření nebo...“.

„Podmínění možnosti soudního exekutora zastavit exekuci souhlasem účastníků mělo být vyjádřením záměru zákonodárce neposilovat pozice soudního exekutora zvyšováním jeho samostatných rozhodovacích pravomocí“¹³. „V rozhodovací praxi soudů se však nezřídka objevuje situace, kdy soudní exekutor rozhodl o zastavení exekuce, přičemž souhlas účastníka se zastavením exekuce spojil s marným uplynutím lhůty k vyjádření, zda účastník se zastavením exekuce souhlasí (tedy na základě aplikace výzvy podle § 101 odst. 4 o.s.ř.)“¹⁴.

Na základě takového postupu by bylo třeba posoudit, zda skutečně soudní exekutor přesně aplikuje ustanovení zákona stanovujícím „nutnost souhlasu oprávněného“.

Záměr, který tento návrh sleduje, je proto jednoznačně vymezen, že k zastavení exekuce je nutnost souhlasu všech účastníků, tedy od doručení souhlasného vyjádření, jinak nelze.

§ 55 odst. 4

V situaci, kdy lze očekávat vzhledem k předcházejícím neúspěchům v pokusu o zahájení exekuce a uplynutím alespoň 1 roku od jejího nařízení, že pohledávka nebude vymožena, exekuci zastavit. Smyslem tohoto návrhu je, aby nedocházelo k neustálému navyšování nákladů na exekuci, nákladů exekutora, případně právního zástupce, k navyšování poplatků, úroků z prodlení, smluvních úroků apod., kterých povinný neuhradí, neboť se mu nepodařilo usnesení o nařízení exekuce doručit, či je neznámého pobytu, dlužník tedy ani neví, že je proti němu nějaká exekuce nařízena. Druhým smyslem tohoto návrhu je, aby se snížil počet živých spisů na spisovně a exekutor se mohl efektivně věnovat novým nebo stávajícím návrhům, kde sice dosud pohledávka na dlužníkovi vymožena nebyla, ale pobyt dlužníka je znám a bylo mu řádně doručeno usnesení o nařízení exekuce. Exekutor je povinen o zastavení exekuce bez zbytečného odkladu vyrozumět oprávněného. Vyrozumění není rozhodnutím a proti němu není možné podat odvolání podle § 55c. V návaznosti na toto ustanovení je oprávněnému dána možnost (§ 55 odst. 5), dohledá-li místo pobytu dlužníka, či jinak zajistí jeho totožnost tak, aby mu bylo doručeno usnesení o nařízení exekuce, a to před uplynutím promlčecí lhůty, podat k témuž exekutorovi proti povinnému opětovně návrh na nařízení exekuce. V případě návrhu na nařízení exekuce je povinností oprávněného, aby co nejpřesněji označil osobu dlužníka a dosáhl tak vymožení pohledávky na povinném.

13 Knytllová, K. a Hrdlička, V.: Vyloučit? Nevyloučit? aneb Které věci nepodléhají výkonu rozhodnutí, Komorní listy č. 3/2011, Exekutorská komora České republiky 2011, str. 18

14 tamtéž

§ 55 odst. 5

Toto ustanovení umožňuje oprávněnému, jestliže dohledá povinného, či jinak zajistí místo jeho pobytu tak, aby povinnému byl doručen návrh na doručení exekuce a exekuční řízení mohlo být zahájeno, tak učinil před uplynutím lhůty, s tím, že opětovně podá návrh na nařízení exekuce témuž exekutorovi.

§ 55b odst. 1

V tomto paragrafu byla upravena pravomoc soudních exekutorů vystupujících jako soukromí podnikatelé. Oprávnění soudního exekutora vykonávat všechny úkony, které občanský soudní řád a další předpisy jinak svěřují při výkonu rozhodnutí soudu, zůstává zachována, ale pouze v případech, kde tak výslovně stanoví zákon. Na tento paragraf musí reagovat i ustanovení § 52 odst. 2.

§ 58 odst. 1

V návrhu bylo doplněno toto ustanovení za účelem zvýšení ochrany vlastnického práva, nikoli jen povinného, ale zejména ochrany vlastnického práva třetích osob. V čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je zakotveno: „*Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu...*“. Dále v odst. 3 stanoví: „*Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem*“. Nálezem Ústavního soudu¹⁵ bylo stanoveno, že „*garance vlastnického práva podle čl. 11 Listiny se sice bezprostředně týká toliko vztahu mezi jednotlivcem a veřejnou mocí, avšak kromě toho, že tato ustanovení zajišťují povinnost veřejné moci jednat tak, aby do vlastnického práva jednotlivce sama nezasahovala, zavazují veřejnou moc ve smyslu povinnosti poskytovat vlastníkovu ochranu v případě, kdy je jeho vlastnické právo rušeno či omezováno ze strany třetích subjektů (srov. např. usnesení sp. zn. III. ÚS 456/05 ze dne 23. 9. 2005)*“. Je tedy úkolem zajistit ochranu vlastnického práva již v samém počátku, aby nedocházelo k jeho porušování a tím ke zvyšujícímu se počtu návrhů na vyškrtnutí věci ze soupisu podle § 68, případně podáváním excidačních žalob podle § 267 občanského soudního řádu.

§ 66 odst. 2

Účelem tohoto návrhu je zajistit stejnou ochranu pro exekuci prodejem věcí movitých jako v případě nařízené exekuce prodejem nemovitostí, prostřednictvím zcela nepochybně prokázaného vlastnického práva povinného k movité věci. Toto ustanovení v zásadě reaguje s návrhem ustanovení § 58 odst. 1. Tento návrh stanovuje tomu, kdo označil movitou věc jako věc exekučně vymahatelnou, povinnost prokázat vlastnické právo povinného k movité věci v případě, je-li zde o vlastnictví této věci důvodná pochybnost. Návrh reaguje na současnou praxi soudních exekutorů, kterým stačí pouhá fyzická přítomnost movité věci u povinného, bez ohledu na to, zda je skutečně v jeho vlastnictví. Cílem návrhu je co nejrazantněji snížit nesmyslnost exekucí, zvláště mobiliárních, při kterých zabavované věci často nemají ani hodnotu dosahující uspokojení nejen věřitele, ale ani hodnotu ke zhojení nákladů exekutora, přesto jsou často uplatňována a bývají používány jako určitá forma psychického nátlaku na lidi.

§ 66 odst. 3

Toto ustanovení zakazuje exekutorovi nařídít exekuci prodejem movité věci, jejíž vlastnictví k osobě dlužníka nebylo prokázáno.

¹⁵ www.nalus.usoud.cz, Nález Ústavního soudu I. ÚS 3481/10

§ 66 odst. 4

Toto ustanovení je reakcí na porušování navrhovaných změn v odst. 2 a 3 tohoto paragrafu.

§ 66 odst. 5

Toto ustanovení reaguje na ustanovení § 47 odst. 1, v němž je exekutorovi přikázáno zvolit nejvhodnější způsob exekuce. Spojením těchto dvou ustanovení jsou mimo jiné posíleny šance na co nejefektivnější a spravedlivé vymožení dluhu uspokojením věřitele a zároveň zachování lidské důstojnosti dlužníka.

Prodej nemovitosti za tržní cenu dává povinnému „druhou šanci“ pro důstojné žití, neboť porovnáme-li hodnotu nemovitosti při jejím prodeji v cenách tržních a hodnotu nemovitosti prodanou v dražbě za několikanásobně nižší cenu, tato hodnota je nesrovnatelná. Zajistí-li si prodej nemovitosti sám povinný, lze spravedlivě předpokládat, že jejím prodejem a následným uspokojením všech pohledávek bude dále disponovat určitými finančními prostředky, za které si může pořídit nové bydlení, či jinak finančně zajistit svou současnou a budoucí situaci. Takto nastalou situaci nelze předpokládat prodejem nemovitosti v dražbě, kde zpravidla dochází k tomu, že výtěžek z prodeje nepostačuje ani výši pohledávky věřitele, natož na náklady exekuce a povinný zůstává i po prodeji stále zadlužen a tak dochází k dalšímu vymáhání, dalším možným způsobem, dokud pohledávka není zcela vymožena.

§ 66 odst. 6

Do tohoto ustanovení byl proto vložen odstavec reagující na úpravu odst. předchozího, v němž je stanovena minimální lhůta, kterou musí exekutor povinnému poskytnout k prodeji nemovitosti.

§ 66 odst. 7

Vzhledem k tomu, že dochází k závažnému zásahu do ústavně zakotveného práva, je nutné stanovit sankci pro případ jeho porušení. Tato sankce odpovídá sankci za porušení nesplnění příkazu zvolit nejvhodnější způsob provedení exekuce uvedených v tomto zákoně, neboť spolu co do efektivity a spravedlivého vymožení dluhu souvisejí.

§ 66 odst. 8

Toto ustanovení reaguje na skutečnost, kdy bylo povinnému exekutorem umožněn prodej nemovitosti za tržní cenu, s tím, že z výtěžku prodeje by povinný uhradil veškeré pohledávky včetně nákladů exekuce apod. K prodeji nemovitosti je stanovena lhůta, která nesmí být kratší než 3 měsíce a delší než 6 měsíců, jestliže v této lhůtě se povinnému nezdaří prodej nemovitosti, je exekutor oprávněn provést exekuci prodejem nemovitosti.

§ 68 odst. 5

Cílem návrhu tohoto ustanovení je chránit osud těch movitých věcí, které s nařízenou exekucí nesouvisejí. Nutnost úpravy, kterou toto ustanovení doposud neupravovalo, vychází z nedodržování patnáctidenní lhůty o rozhodnutí návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu exekutorem a podle současné právní úpravy také bez vytyčení jekéhokoli postihu.

§ 68 odst. 6, odst. 7

Nově je do ustanovení vložen postih za nedodržení této lhůty, k jehož realizaci je nutná součinnost toho, jemuž svědčí právo k věci, které nepřipouští exekuci. Ten je oprávněn podat stížnost orgánu Komory ve lhůtě 15 dnů, orgán Komory je pak povinen o stížnosti rozhodnout

ve lhůtě 30 dnů. Jestliže Komora dojde k závěru, že exekutor nevydal rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě, orgán Komory uloží exekutorovi pořádkovou pokutu.

§ 87 odst. 1

Cílem tohoto ustanovení je vymezení nákladů exekuce exekutorovi.

§ 87 odst. 5

Tímto návrhem je sledováno dosažení sjednocení více platebních povinností povinného vůči témuž věřiteli, s tím, že o sloučení exekučních řízení, a o tom, kdo bude pověřen exekucí, rozhodne obecný soud povinného, jakožto i o nákladech řízením v něm vzniklých.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

§ 268 odst. 1 písm. c)

Toto ustanovení vzniklo ve spojení s ustanovením upravující zastavení exekuce v § 55 exekučního řádu. Ustanovení umožňuje, aby o zastavení exekuce rozhodl sám exekutor, je-li zřejmé, že pohledávka nebude na povinném vymožena. Smysl tohoto ustanovení sleduje i ustanovení exekučního řádu a to, aby nedocházelo k neustálému navyšování nákladů exekuce, nákladu exekutora, příp. právního zástupce, k navyšování poplatků, úroků prodlení z provedení, smluvních pokut apod. a také snížení počtu spisů na živé spisovně.

§ 85 odst. 1

Toto ustanovení navazuje na ustanovení § 45 exekučního řádu za účelem sjednocení místně příslušného soudu fyzických osob.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

§ 391 odst. 2

Záměrem tohoto ustanovení je umožnit i těm, jež nemají stálé příjmy ze zaměstnání dosáhnout oddlužení, formou osobního bankrotu. Neboť dosavadní právní úprava požaduje jako jednu z podmínek pro možnost oddlužení, aby povinný měl stálé zaměstnání a aby dosahoval takových příjmů, z nichž lze očekávat splacení alespoň poloviny dluhu. Cílem je umožnit oddlužení těm, jež práci nemají, ale mají příjem např. formou vyplacených dávek státní sociální podpory.

§ 393 odst. 4

Do tohoto ustanovení bylo vloženo, aby insolvenční soud doručil odmítnutí návrhu na povolení oddlužení i exekutorovi, který vede exekuci proti dlužníkovi, jestliže přes výzvu soudu, nebyl návrh řádně doplněn a nelze pro tento nedostatek v řízení pokračovat.

§ 394 odst. 2

Do tohoto ustanovení bylo vloženo, aby insolvenční soud doručil zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení i exekutorovi, který vede exekuci proti dlužníkovi.

§ 395 odst. 4

Do tohoto ustanovení bylo vloženo, aby insolvenční soud doručil rozhodnutí o zamítnutí návrhu na povolení oddlužení i exekutorovi, který vede exekuci proti dlužníkovi.

§ 397 odst. 1

Do tohoto ustanovení bylo vloženo, aby insolvenční soud doručil rozhodnutí o povolení návrhu na povolení oddlužení i exekutorovi, který vede exekuci proti dlužníkovi.

Příloha č. 2

Návrh změny podzákoné normy:

Změna vyhlášky Ministerstva spravedlnosti České republiky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti

§ 4

Toto ustanovení reaguje na změnu ustanovení § 34 odst. 1 exekučního řádu, nově upravující poskytování součinnosti třetích osob podle § 33 exekučního řádu. Potřeba této součinnosti se předpokládá zejména při vstupech exekutorů do nemovitostí povinného tak, aby nedocházelo k nepřiměřenému zásahu do základní práva zakotveného v čl. 12 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

§ 5 odst. 1 písm. c)

Toto ustanovení je reakcí na změnu ustanovení § 50 odst. 2, v němž je stanovena povinnost exekutora v případech, jestliže je to účelné předvolat povinného k dobrovolnému splnění povinnosti, kterou mu ukládá exekuční titul.

V Praze dne 7. února 2012

Předkaldatelé

JUDr. Vojtěch Filip, v.r.

Ing. Pavel Kováčik, v.r.

RSDr. Alexander Černý, v.r.

Ing. Miloslava Vostrá, v.r.